

Kongelige alleve
 Adresse = Avis og
 som forsendes overalt
 i Danmark og
 Næstgæere, trykkes og forlægges
 Tirsdagen den

privilegerede
 Anvertissementstidende,
 med Brevposten
 Hertugdømmene.
 af Udgiveren Søren Hempel i Odense.
 9 November 1819.

Indhold. Fædrelandet: Kongehuset. Lovgivning. Offentlige Foranstaltninger. Stifts-Efterretninger. Videnskabelighed. Tildragelser. Blandinger.

Fædrelandet.

Kongehuset. Søndagen den 7 Novbr. blev anlagt Hofforg for Hs. Majestæt den afdøde forrige Konge Carl Emanuel den 4de af Sardinien, og for den afdøde Erkeherzoginde Frederike Louise Wilhelmine af Brunsvig-Wolfenbüttel; den bæres for den Første i 4 Uger og for den Sidste i 3 Uger.

Lovgivning. 21 Octbr 1819. Rentekammer-Plakat, angaaende Repartition af den extraordinaire Beføstning paa Fourages Afskaffelse for Aaret fra 26 Octbr. 1818 til 26 Octbr. 1819, der bliver at udrede af det samtlige kontribuable Uger og Engs Hartkorn i Kongeriget Danmark med 70 Rbf. Sølv pr. Tonde, som erlægges med indevarende Aars October og næstkommende Aars Januari Kvartals Skatter, hver Gang med det Halve.

27 — —. Plakat hvorved, som Godtgjørelse for en Deel af de Bidrage, der ved Kammer-Plakater af 24 Mai og 11 August 1814 forskudsvis bleve udfkrevne i Kongeriget Danmark i Anledning af davarende Konjuncturer og til Betaling for nogle, til de i Hertugdømmet Holsteen da liggende Keiserlige Russiske Troppers Forsyning requirerede, Fornødenheder, er bevilget vedkommende Ydere en Sum af 700,000 Rbblr. Sedler, der liquideres i de Kongelige Skatter for indevarende October, Kvartal med 1 Rbblr. 69 Rbf. Sedler og Tegn pr. Tonde Uger og Eng og 82½ Rbf. Tegn pr. Tonde Skov; og Wallefkyld, men paa Bornholm med 34½ Rbf. Tegn pr. Tonde Hartkorn; hvorhos det er befaleet Direktionen for Statsgjelden og den syntende Fond, efter et Aars Forløb at indkomme med naar mere Forslag om, naar og hvorledes ogsaa Resten af forommeldte Bidrage kan være at godtgjøre ved Liquidation i de Kongelige Skatter. Endvidere er fastsat, at, ligesom Kjøbstæderne faae Deel i Godtgjørelsen, forsaavidt deres Jordres Hartkorn angaaer, saa skal ogsaa enhver Kjøbstæd desuden godtgjøres den halve Deel af det i Plakaten af 11 August 1814 ommeldte Bidrags Beløb, som deraf, i Forhold til Folkemængden og Næringen, blev udfkrevet og paa lige Maade, som Byeskatterne, ligner paa Indvaarnerne efter Grund og Næring. Og bliver denne Godtgjørelse af liquideres i Kjøbstædernes Skatter til den Kongel. Kasse for

dette Aar, i Fald og forsaavidt deraf staaer tilbage, men i andet Fald i deres forsk. forfaldende Skatter til samme Kasse for næste Aar.

Den under 20 f. M. udgaaende Forordning, (See No. 147) hvorefter private Injurie-Sager i Fremtiden blive at behandle politieretsvis, bestemmer endvidere, at lige Sager i Kjøbenhavn ikke skulle foretages ved Politieretten, men ved den Kongel. Lands-Overrets samt Hof- og Stadsrets 2det Bidnekammer, som ogsaa, at Indankningen af de i forberorte Sager ved Underretten assagte Domme og brugte Behandlinger bør, ligesaavel paa Landet som i Kjøbstæderne, skee til vedkommende Lands-Overret; og at endelig Betalingen for disse Sagers Behandling bliver, indtil videre, at beregne efter Sportel-Reglementet af 22 Martz 1814. I øvrigt sees af de denne Forordning forudstillede Motiver i Kollegial-Tidender No. 73, at dette Slags Injuriefager herefter ikke henhøre under Forligelses-Kommissionerne.

Offentlige Foranstaltninger. Under 25 f. M. har det allernaadigst behaget Hs. Majestæt at tillade Hs. Durchlauchtighed Hertug Fridrich Wilhelm Paul Leopold til Slesvig-Holsteen-Sonderborg-Beck, at maatte anlægge og bære den ham tildeelte Churcheske Lovorden. Russisk Hofraad og Quarantaine-Agent Pachert er af Hs. Majestæt allernaadigst anerkjendt som russisk Konsul i Helsingøer.

Paa Forespørgsel til Rancelliet: om resterende Tiendes Afgifter skulle inddrives ved Udpantning eller Exekution? er svaret, at Udpantning bliver at anvende, uden Hensyn til Personernes Stilling.

Samme Kollegium har tilkjendegivet Vedkommende, at ligesom §. 10 af Forordningen af 15 November 1816 tilstaaer hvervede Gemenes Husfruer samme Kvarters Godtgjørelse som Mandene, saaledes maa ogsaa den Godtgjørelse, bemeldte Forordnings §. 12 tilstaaer Underofficerer og Gemene for Sid og Lys, være anvendelig i Henseende til disses Husfruer.

Marschpenge for de af Landet udfkrevne Rekrutter, bør, efter Rancellieskrivelse af 23 f. M., for Fremtiden

af Amtsforvalterne udbetales til Lægsmandene, for at disse at uddeles til Mandskabet i hvert Lægd; dog at der fra Amtets Side haves noie Tilsyn med at Mandskabet virkelig holder udbetalt, hvad dem saaledes tilkommer.

Stiftsøvrigheden over Ribe Stift har, ved til Kancelliet at indberette følgende af Skipper Jacob Tjørnelund udførte Forhold, fremstillet et ligesaa sjeldent som sjældent Exempel paa ualmindelig Nedelighed og retskaffen Tænkemaade. Bemeldte Jacob Tjørnelund, der som Kjøbmand i Aaret 1792 saae sig nødsaget til at opgive sit Bøz til Deling mellem sine Kreditorer, og ikke efter den Tid var istand til at erhverve amtandigt Ophold, forlod i samme Aar sin Kone og sit Fædreland, i den Tanke muligt ved Fjeld og Strabfornhed engang at blive sat istand til at betale sin Gjeld. Han andtog, en noiaagtig Fortægnelse over sine Kreditorer og over sin Gjeld til enhver af dem. Han søgte derpaa i Udlandet sin Lykke, tog Skibshyre, og ved Fjeld og Døden lykkedes det ham at blive Fører og Eier af eget Skib. Uventet kom han i Aaret 1806 tilbage, opsagte sin Kone, og udfatte en ikke ubetydelig Kapital for hende, hvoraf hun, som imidlertid havde maattet tjene for sit Brod, kunde ernære sig. Han betalte noiaagrig sine Kreditorer sin Skyld efter den Fortægnelse, han i saa lang en Række af Aar havde opbevaret. Uagtet nogle af dem ved hans Hjemkomst vare bandede, og disses Arvinger ikke vidste noget om Gjelden, udbetalte han dog til dem det Skyldige, og ikke efter nogen Omkrivning i Rigsbankpenge, men i Stesvig, hollsteenskt Courant Daler for Daler. Han forstod atter sit Fædreland saa at regulere sin Formue og indsamle sit Tilgodehavende, og vendte derefter igjens tilbage til samme.

Kancelliet har allerunderdanigst indberettet dette til Hs. Majestat, og det behagede derpaa Allerhøihsamme at benaade bemeldte Jacob Tjørnelund med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, som derefter igjennem Skriftsøvrigheden er blevet ham tilfjællt.

Skibs- og Færetæning. Til Afbenyttelse for Skibe i Færvandet mellem Sjælland og Nordhjyten af Volhard er nu ansat en Fajslods paa Kjøbe.

Videnskabelighed. I den theologiske Embeds-Examen Decbr. d. A., fremstillede sig 11 Kandidater, af hvilke 2 beholdt Karakteren Laudabilem & quidem egregie, 6 Laudabilem, 1 Haud illaudabilem, og 2 Non Contentendum. Til den Juridiske Embedsexamen fremstillede sig 10 latinske Jurister, af hvilke 6 erholdt Karakteren Laudabilem, 2 Haud illaudabilem og 2 udeblev fra den mundtlige Prøve. Samme Examen underkastede sig 28 danske Jurister, af hvilke 18 tilkjendtes Karakteren Begvem, 5 Et ubegvem, 4 udeblev fra den mundtlige Prøve, og een rejeredes ved den skriftlige. Den 7 November afholdtes Censuren over begge den philosophiske Examens Prøver. Der havde til dem fremstillet sig 102 Kandidater, af hvilke 16 bleve indkaldte for Censorerne og offentlig roste, hvoriblandt Lauritz Nicolaus Balslev, i sin Tid dimitteret fra Odense Kathedralskole.

53 bleve kjendte Laudabiles, 24 Haud illaudabiles, 2 Non Contentendi; 1 uholdt ikke Examen, og 1 erklæredes umoden.

Prøverne Galstjats og Harders Skrifter mod den lancasteriske Læremethode bleve skarpt medtagne i Skilderiet. Anmelderen finder det især underligt hos den Forste, at han antager som aldeles afgjort, at den lancasteriske Methode og den i Kjøbenhavns Garnisons-Skole indførte Indbyrdes Undervisning ere det samme, da de i mange Dele ere væsentlig forskjellige.

Vor yndede Digter Ingemann ventes bestemt tilbage til Hovedstaden inden Jule. Hans nyelig udførte dramatiske Digt, Tassos Besvielse, har han fuldendt paa sin Reise, og iræveligt er det, at en Deolog til samme er fremven i det Kloster, hvor Stykkets Helt, som bekendt, tilbragte en Deel af sine sidste sorgelige Levedage.

Professoren Aast, der i nogen Tid har opholdt sig i St. Petersborg, hvor han har uarbejdet en Sanskrits Oproglære, der afviger fra den i England og Indien udførte, vil over Caucasus, hvor han agter at efterforske de nordiske Sprogs Oprindelse fra Aften, om muligt, gaae igjennem Persien til Indien indtil paa hins Side Ganges, for noiere at lære at kjende Buhishsproget og da bekjendtgjøre Buhisternes hellige Søger. Han vil i 3 Aar, fra dette Aar af atregne, fuldende denne Reise. Hans „Underlagelse om det gamle nordiske eller islandiske Sprogs Oprindelse“ er overfjet paa Tryk af Hr. Minner, Lærer ved Gymnasiet i Frankfurt a. M. Oversættelsen ligger færdig til Trykken.

I den kraftfulde, agte nordiske Tale, hvormed Professor Ohlenschlög er forleden bad vor Thorvaldsen Bekommen til Fædrelandet, forekommer blandt andet følgende skjonne Apostrophe:

„Men een Bøiz har jeg dog, som jeg troer, de fleste defter: Tank imellem paa Nordens gamle Gudeskare, paa de første heilige Forsjællinger af et Folk, fra hvem Du stammer! De fæve i Styen, som Fingals og Osians Aander, og vente kun paa Dig, for at vorde Homeriske, for atter at boe paa Jordens, og modtage Form og Liv. Den nordiske Mythologie staar i nær Forbindelse med den dannende Kunst og maaker skylder Du hinc Helte, fra hvem Du stammer, at Du er en Bilddugger. Seer, maake aldrig seer Du Fædrelandet igjen, saa lad da disse Arbejder træde Dig! Og naar Du i Dit Værelse fremstiller Thor med sin Hammer, Freir med sin Gærd, Bragt med sin Harpe, Ydun med sin Eblefaal, vil Du altid se Dig i Danmark paa ny.“

Tildraget ser. Dagen af 30 Decbr. omfater de sidst gjentagne Forsøg paa at forstyre den offentlige Rosighed saaledes: „Det smukke Veit i Torsdags Aftes lkkede en Mængde Mennesker ud, dels for at høre Janitschammerstøken, der, i Anledning af Hendes Majestæt Dronningens høie Fødselsdag, som fædvanligt, fra alle Væitir lodfagede Tappensveg, og deels for at see Gasbelysningen, hvormed Man formodede, at der vilde blive gjort Begyndelse den Aften. Heraf søgte nogle ildstændede Mennesker at bemyt